

Richtlijnen Milieu-effectrapportage

ONTGRONDING POLDER KORT EN LANG AMBACHT EN POLDER DE RUIGTEN
BEZUIDEN DE PERENBOOM (SLIEDRECHTSE BIESBOSCH)

GEMEENTE DORDRECHT

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

november 1996

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	5
2.	PROBLEEMSTELLING EN DOEL	6
2.1	<u>Probleemstelling</u>	6
2.2	<u>Doel</u>	6
3.	TE NEMEN/REEDS GENOMEN BESLUITEN EN TE VOLGEN PROCEDURES	7
4.	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN VARIANTEN EN ALTERNATIEVEN	8
4.1	<u>Algemeen</u>	8
4.2	<u>Voorgenomen activiteit</u>	8
4.2.1	Ontgronden en ophogen	8
4.2.2	Waterhuishoudkundige inrichting	8
4.2.3	Natuurtechnische werken	9
4.2.4	Overige functies en beheersaspecten	9
4.2.5	Relatie met omliggende gebieden	9
4.3	<u>Alternatieven</u>	9
4.3.1	Algemeen	9
4.3.2	Nulalternatief/referentiesituatie	9
4.3.3	Ontwikkeling alternatieven	10
4.3.4	Meest milieuvriendelijk alternatief	10
5.	BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE AUTONOME ONTWIKKELINGEN	11
5.1	<u>Bestaande toestand</u>	11
5.3	<u>Biotische aspecten</u>	11
5.4	<u>Landschap en cultuurhistorie</u>	11
5.5	<u>Autonome ontwikkelingen</u>	12
6.	BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	13
6.1	<u>Algemeen</u>	13
6.2	<u>Abiotische aspecten</u>	13
6.3	<u>Biotische aspecten</u>	13
6.4	<u>Landschap en cultuurhistorie</u>	14
6.5	<u>Overige aspecten</u>	14
7.	VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	15
7.1	<u>Algemeen</u>	15
7.2	<u>Voorkeursalternatief</u>	15
8.	LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE	16
9.	EVALUATIE	17
10.	VORM, PRESENTATIE EN SAMENVATTING VAN HET MER	18
10.1	<u>Vorm en presentatie</u>	18
10.2	<u>Samenvatting</u>	18

1. INLEIDING

De Dienst Landinrichting en Beheer Landbouwgronden (LBL) van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij in Zuid-Holland en de directie Zuid-Holland van Rijkswaterstaat van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat hebben op 6 mei 1996 een startnotitie als bedoeld in artikel 7.12 van de Wet milieubeheer bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland ingediend. De activiteit waarvoor de startnotitie is opgesteld behelst het voornemen de Polder Kort en Lang Ambacht en Polder De Ruigten bezuiden de Perenboom met een oppervlakte van circa 200 hectare te ontkleien met als doel natuur in beide polders te ontwikkelen. De gewonnen klei zal worden gebruikt voor dijkverzwaringen. Voor de ontgronding is een vergunning vereist op grond van de Ontgrondingenwet, voor welke de provincie Zuid-Holland het bevoegd gezag is. Voor de bedoelde ontgrondingsvergunning dienen de initiatiefnemers een MER op te stellen.

De m.e.r.-procedure is gericht op de ontgrondingsvergunning waarmee zoals hierboven beschreven de ontkleining van deze polders kan worden gerealiseerd. Het uiteindelijke doel van de voorgenomen ontgronding is herstel van het intergetijdengebied. De realisatie van deze lange termijn doelstelling is afhankelijk van een aantal externe factoren die buiten de reikwijdte vallen van het besluit over de ontgrondingsvergunning. De voorgenomen ontgronding richt zich derhalve op de realisatie van de middellange termijn doelstelling, zijnde een zoetwatermoerasgebied. De concrete doelstelling van de ontgronding is derhalve:

'het scheppen van een abiotisch (uitgangs)milieu dat de vorming van een zoetwatermoeras op de middellange termijn bewerkstelligt en de vorming van een intergetijde gebied op de lange termijn mogelijk maakt'.

De beschrijving van de gevolgen voor het milieu beperkt zich derhalve in dit MER tot de gevolgen die voortvloeien uit de realisatie van de middellange termijn doelstelling.

In het kader van het MER voor het SGP-Eiland van Dordrecht zullen de mogelijke gevolgen van de aansluiting van het gebied op de omringende rivieren voor de natuurwaarden in de Sliedrechtse Biesbosch worden aangegeven.

De startnotitie heeft van 13 mei 1996 tot en met 10 juni 1996 ter inzage gelegen.

Gedeputeerde Staten dienen als bevoegd gezag richtlijnen voor het op te stellen MER vast te stellen. Daartoe is op 12 juli 1996 door de Commissie voor de milieu-effectrapportage een advies uitgebracht. Tevens is een aantal inspraakreacties binnengekomen. Het advies en de reacties zijn als bijlagen opgenomen en hebben tevens als basis gediend voor de opstelling van de onderliggende richtlijnen.

Aan de hand van deze richtlijnen dient de initiatiefnemer het MER op te stellen.

2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Geef een beschrijving van hetgeen met het voornemen wordt beoogd, tegen de achtergrond van een uitgewerkte probleemstelling.

2.1 Probleemstelling

Beschrijf een uitgewerkte probleemstelling waarvoor het voornemen een oplossing tracht te vinden. Indien er naast het tot stand brengen van natuur en de vraag naar klei voor dijkverzwaring andere knelpunten zijn, moeten deze eveneens in het MER worden beschreven. Echter, in het kader van het 'MER op maat-beleid' dient het zwaartepunt te liggen op de hoofdprobleemstelling en dienen de overige aspecten slechts voor zover ze relevante milieugevolgen hebben aan de orde te worden gesteld.

Geef aan hoeveel te ontgronden klei noodzakelijk c.q. wenselijk is vanuit de diverse overwegingen (financieel, kleibehoeft, natuur-ontwikkeling).

2.2 Doel

In de startnotitie worden doelstellingen voor middellange en lange termijn onderscheiden. Voor de middellange termijn (5-10 jaar) is het doel het creëren van een zoetwatermoerasgebied met een goede uitgangspositie voor herstel van de getijdenwerking.

De doelstelling voor het voornemen is volgens de startnotitie: het scheppen van een abiotisch (uitgangs)milieu dat de vorming van een zoetwatermoeras op de middellange termijn bewerkstelligt en de vorming van een intergetijdengebied op de lange termijn mogelijk maakt.

Beschrijf de mate waarin beide doelstellingen parallel dan wel strijdig kunnen zijn.

Voor de lange termijn (10-25 jaar) is het herstellen van de getijdenwerking in het gebied de doelstelling. Aan deze doelstelling kan pas worden voldaan indien aan een tweetal externe randvoorwaarden is voldaan, namelijk:

1. de kwaliteit van het in te laten rivierwater is verbeterd;
2. verontreinigd slib dat in de omliggende kreken ligt, is zodanig gesaneerd door isolatie of verwijdering dat de natuurontwikkeling niet wordt belemmerd en verspreiding van de verontreiniging wordt voorkomen c.q. beperkt.

Het realiseren van beide randvoorwaarden ligt buiten het onderhavige voornemen.

De doelstelling voor de middellange termijn wordt als doel genomen, waarbij randvoorwaarden voor de lange termijn mede richting geven voor de inrichting. Motiveer specifiek de duur van de middellange termijn (zie ook hoofdstuk 3). Geef daarbij aan wanneer onder andere de vorenstaande randvoorwaarden (kunnen) worden gerealiseerd.

Naast de natuurontwikkeling als hoofddoelstelling, wordt kleiwinning ten behoeve van de dijkversterking als neven doel geformuleerd. Geef een inzicht in de neven doelstelling en het onderlinge verband/belang tussen hoofd- en neven doelen.

3. TE NEMEN/REEDS GENOMEN BESLUITEN EN TE VOLGEN PROCEDURES

- 3.1 Geef aan ten behoeve van welke besluit(en) het MER wordt opgesteld en door wie deze besluiten zullen worden genomen en wat de status hiervan is.
- 3.2 Behandel in het kort de overheidsbesluiten, zoals vastgelegd in beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, die randvoorwaarden stellen of beperkingen opleggen aan de besluitvorming over de voorgenomen activiteit. Geef aan welke beoordelingscriteria, grens- en streefwaarden aan het vigerend milieubeleid kunnen worden ontleend.
- 3.3 Vermeld het besluit/de besluiten waarvoor het MER wordt opgesteld en de overheidsinstantie(s) die dit besluit/deze besluiten zullen nemen. Geef tevens aan volgens welke procedure en met welk tijdpad en inspraakmomenten dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken.
- 3.4 Vermeld de besluiten die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.
- 3.5 De startnotitie vermeldt dat de doelstelling voor de lange termijn, de aansluiting van het plangebied op de omringende (zoetwater-getijden)gebieden, in de m.e.r. Strategisch Groenproject 'Eiland van Dordrecht' (SGP) worden beschreven met de daaraan verbonden gevolgen. Geef in het MER aan binnen welke termijn het MER voor het SGP-project beschikbaar komt en hoe procedureel en inhoudelijk beide MER'en op elkaar worden afgestemd.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN VARIANTEN EN ALTERNATIEVEN

4.1 Algemeen

Natuurontwikkeling in een geïsoleerd zoetwatermilieu stelt in beginsel andere inrichtingseisen aan een gebied dan natuurontwikkeling met getijdenwerking. Met name de snelheid van verlanding van het oppervlaktewater zal voor een zoetwatermoeras richtinggevend zijn voor de vormgeving van het open-watersysteem. De mate van getijdenwerking kan daarnaast eveneens belangrijke invloed hebben op de inrichtingseisen. Naarmate de getijdenwerking geringer is, zullen doorstroomprofielen van kreken kleiner moeten zijn om dezelfde stroming te behouden. Aangezien niet duidelijk is of, en zo ja wanneer het gebied onder invloed van de getijdenwerking komt te vallen, zal de inrichting zowel moeten voldoen aan de eisen van een zoetwatersysteem als van (diverse) getijdensystemen. Het is gewenst om in dit verband zicht te krijgen op de onzekerheden in de mate van getijdenwerking.

Bij de ontgroning en inrichting van het gebied worden de volgende randvoorwaarden gesteld:

- waardevolle archeologische elementen en structuren dienen in stand te worden gehouden;
- de oppervlakte die binnen de invloedssfeer van de getijdenwerking komt dient substantieel te zijn;
- de inrichting van het krekensysteem moet met het oog op de sedimentatieprocessen duurzaam zijn;
- er dient recreatief medegebruik mogelijk te zijn.

Concretiseer de randvoorwaarden waar nodig, zodat het mogelijk wordt te bepalen welke alternatieven en varianten aan de randvoorwaarden kunnen voldoen (met name de aanduidingen 'substantieel en 'duurzaam').

Bij het ontwerp van de inrichting worden de volgende aspecten gehanteerd om criteria voor te formuleren:

- oppervlakte met nat-droog gradiënten na ontgroning;
- de hoeveelheid winbare klei;
- streven naar differentiatie in natuurwaarden/bodemprofielen;
- fasering.

Geef een overzicht van en benoem deze criteria.

4.2 Voorgenomen activiteit

Beschrijf - voor zover relevant - de volgende aspecten voor de voorgenomen activiteit en de alternatieven.

4.2.1 Ontgronden en ophogen

- aard en hoeveelheid te ontgraven materiaal;
- grondbalans (met onderscheid naar grondverzet en grondafvoer);
- de wijze van ontgronden (continuïteit, locaties binnen plan-gebied) in relatie tot de fasering (kleibehoeftte).

4.2.2 Waterhuishoudkundige inrichting

- veranderingen in de waterstaatkundige toestand, aan- en afvoer, optredende peilen en grondwaterstanden;
- wijzigingen van de hydrologische situatie, met name de peilfluctuaties in het gebied, te onderbouwen met waterbalansen, mate van peilbeheer (bemaling);

- infrastructuur waterlopen, aard en omvang;
- overige waterstaatkundige werken (duikers, onderhoudswegen);
- zonering en compartimentering;
- aard en omvang van eventuele oeververdedigingen.

Beschrijf de volgende aspecten - gelet op de mogelijke open verbinding van het gebied als randvoorwaarde voor de inrichting (krekens, maaiveldafval) -:

- de relatie tussen maaiveldafval en de optredende waterstanden, zowel voor de gemiddelde getijdenwerking als voor maatgevende situaties zoals afvoer en opstuwing;
- relatie tussen de afval en omvang van de krekens en de vorenstaande waterhuishoudkundige omstandigheden.

4.2.3 Natuurtechnische werken

- indicaties van afval en omvang van het nieuw te vormen krekensstelsel; aanduiding van waterdieptes en taluds;
- indicatie vormgeving en grondbewerking van het gehele natuurontwikkelingsgebied (onder andere toekomstige maaiveldhoogte);
- ontgronden en ophogen in relatie tot aanwezige en te ontwikkelen ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

4.2.4 Overige functies en beheersaspecten

- het beheersregime voor zover relevant voor en samenhangend met de keuze van de inrichting;
- ontsluiting van het gebied;
- zonering, concentratiepunten, intensiteit recreatie;
- bestemming bestaande landbouwbedrijven (handhaving woonfunctie).
- de functie van de huidige bedijking met daarna verbonden onderhoud voor de nagestreefde situatie.

4.2.5 Relatie met omliggende gebieden

Aangezien het voornemen een directe relatie heeft met de bestaande Biesbosch en omliggende gebieden, dient deze relatie inzichtelijk te worden gemaakt. Dit geldt zowel voor activiteiten in de beide polders die consequenties hebben voor aangrenzende gebieden, als voor activiteiten, voortvloeiend uit het beheers- en inrichtingsplan voor de Biesbosch en overige bestaande en geplande activiteiten in het gebied, voor zover deze invloed hebben op het onderhavige natuurontwikkelingsproject.

4.3 Alternatieven

4.3.1 Algemeen

Motiveer de keuze van de beschouwde alternatieven, evenals de selectie van het eventuele voorkeursalternatief en ga bij de motivering vooral in op de milieuargumenten.

Om een onderlinge vergelijking mogelijk te maken moeten de te vergelijken alternatieven tot op hetzelfde detailniveau worden uitgewerkt.

Beschrijf in ieder geval het meest milieuvriendelijke alternatief.

4.3.2 Nulalternatief/referentiesituatie

Voor het voornemen dient als nulalternatief de (referentie)situatie te worden uitgewerkt waarbij de polders met beperkte inrichting als reservaatgebied gaan functioneren (zie hoofdstuk 5).

Werk voor de lange termijn doelstelling van zoetwater getijdengebied in globale en kwalitatieve zin een aparte referentiesituatie uit waarbij slechts een dijk wordt doorgebroken om getijdenwerking mogelijk te maken.

4.3.3 **Ontwikkeling alternatieven**

Bij de uitwerking van alternatieven dient rekening te worden gehouden met zowel de middellange termijn doelstelling (zoetwatermoeras) als de lange termijn doelstelling (zoetwater getijdengebied). Formuleer op grond van de verschillende doelstellingen hydrologische en morfologische randvoorwaarden voor de inrichting, waardoor zichtbaar wordt wat de marges zijn waarbinnen de (natuur)-ontwikkelingen zich voltrekken.

Het zoetwatersysteem (middellange termijn)

In dit systeem kan worden gevarieerd met het in- en uitslaan van water afhankelijk van de gewenste waterkwaliteit en het peilbeheer. Met name het beheersen van het verlandingsproces verdient de aandacht.

Het getijdensysteem (lange termijn)

Belangrijke variabele is hier de getijdenwerking. Besteed in dit verband aandacht aan:

- keuze voor de locatie(s) voor inlaat van oppervlaktewater in het plangebied en daarmee samenhangend de getijdenwerking via ofwel de Nieuwe Merwede, de Beneden Merwede of via beide;
- mate van getijdenwerking van de Nieuwe Merwede (beheersvarianten van de Haringvlietsluizen).

Werk van de inrichtingsvariant met de meest wenselijke inlaatlocaties en de meest gewenste getijdenwerking, verschillende ontgravingsalternatieven uit. Met name het beheersen van sedimentatie en erosie verdient hierbij de aandacht.

Inrichtingseisen voor de middellange termijn en lange termijn

Werk de verschillende ontgravingsalternatieven zowel voor de middellange als lange termijn uit. Aan de hand van de bandbreedte voor de inrichtingseisen van de beschouwde alternatieven wordt duidelijk welke eisen voor de middellange en voor de lange termijn met elkaar overeenstemmen en verschillen. Bij geconstateerde verschillen zal moeten worden gezien hoe (on)overkomelijk ze zijn en of ze alsnog zijn op te heffen. Tevens kan van belang zijn om vast te stellen in hoeverre een basisinrichting voor de zoetwatersituatie met behulp van eenvoudige ingrepen is aan te passen aan de situatie met getijdenwerking.

4.3.4 **Meest milieuvriendelijk alternatief**

Het meest milieuvriendelijke alternatief moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- het moet reëel zijn, dat wil onder andere zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- het moet uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu.

5. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE AUTONOME ONTWIKKELINGEN

5.1 Bestaande toestand

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied als referentie voor de beoordeling van de te verwachten milieu-effecten (referentiesituatie).

Het studiegebied omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieu-aspect zoals bodem, water en natuur kan de omvang van het studiegebied verschillen. De begrenzing van de studiegebieden moet worden gemotiveerd en op kaart worden aangegeven.

Neem bij de beschrijvingen de in de volgende paragrafen genoemde aspecten in acht.

5.2 Abiotische aspecten

- geologie: beschrijf de opbouw van het geologisch profiel (opvolging van verschillende afzettingen en laagdikten);
- geomorfologie: beschrijf kreekrestanten en dijken, voor zover nog aanwezig en de loop van oude geulen, onder meer aan de hand van hoogtekaarten en historisch materiaal;
- bodemkundige opbouw: beschrijf verschillende bodemtypes en de aardwetenschappelijke betekenis daarvan;
- geohydrologie: beschrijf de diepte van de grondwaterspiegel; de watervoerende pakketten; de aard, dikte en doorlatendheid van de waterscheidende lagen; de kwaliteit, samenstelling en stromingsrichting van het grondwater, de intensiteit van de kwel;
- oppervlaktewater: beschrijf de kwaliteit, de polderpeilen, het afwateringssysteem en de bemaling en tenslotte de samenhang tussen het grond- en oppervlaktewatersysteem.

5.3 Biotische aspecten

Een beschrijving van de huidige natuurkwaliteiten kan beknopt omdat een agrarisch gebied wordt vervangen door een natuurgebied.

Beschrijf nauwkeurig de ecologische relaties en potenties, gelet op het internationale belang van de Biesbosch als wetland. Relevant is te weten hoe belangrijk de huidige beide polders voor de Biesbosch zijn. Tevens is belangrijk aan te geven in hoeverre de onderhavige polders van regionaal dan wel van nationaal belang zijn voor deze soorten.

5.4 Landschap en cultuurhistorie

- geef een beknopte beschrijving van het karakter en de waarde van bestaande landschappelijke, archeologische en andere cultuurhistorische elementen (verkavelingspatronen, open of gesloten ruimten, dijken etcetera);
- beschrijf de visueel-ruimtelijke werking van deze elementen;
- geef een beschrijving van eventueel aanwezige archeologische terreinen (aangeven van vindplaatsen, belang, status) en van gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde (Sint Elisabethsvloed).

5.5 Autonome ontwikkelingen

Beschrijf de autonome ontwikkelingen voor de locatie ten aanzien van de hiervoor genoemde aspecten. Deze autonome ontwikkelingen dienen als referentie voor de beschrijving van de effecten voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de alternatieven. Betrek bij de gevraagde ontwikkelingsbeschrijving activiteiten waarvan redelijkerwijs is te voorzien dat zij zullen worden uitgevoerd (relatienota).

6. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

6.1 Algemeen

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet worden aangegeven of de effecten tijdelijk of permanent zijn, ophefbaar of onomkeerbaar, of ze zich afspelen op korte of op lange termijn, in hoeverre er cumulatie (versterken of uitdoven van effecten) kan optreden; vooral de positieve effecten verdienen aandacht en dienen zo mogelijk kwantitatief te worden beschreven; inclusief de termijn waarop deze 'milieuwinst' mag worden verwacht.

Bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet een betrouwbaarheidsanalyse worden uitgevoerd.

Vermeld onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens.

De hieronder genoemde milieu-aspecten dienen - voor zover relevant - in het MER te worden beschreven. De gevolgen behoeven alleen voor de middellange termijn te worden beschreven.

6.2 Abiotische aspecten

- Gevolgen voor geomorfologie en bodem door veranderingen in:
 - geomorfologische gesteldheid;
 - bodemlagen en bodemopbouw, voor zover van belang voor veranderingen in de waterhuishouding.
- Gevolgen voor (geo)hydrologie door:
 - veranderingen in het hydrologische systeem, zowel kwalitatief als kwantitatief, onder andere als gevolg van veranderingen in de oppervlaktewaterhuishouding;
 - gevolgen voor de grondwaterhuishouding door veranderingen in de grondwaterpeilen en -peilvariaties, grondwaterdebieten en -kwaliteit.
- Veranderingen voor de oppervlaktewaterhuishouding:
 - waterkwaliteit in het oppervlaktewater en in (droogvallende) delen en andere geïsoleerde wateren.

6.3 Biotische aspecten

- negatieve en positieve beïnvloeding van actuele en potentiële biotische waarden door veranderingen in de hydrologie, geomorfologie en bodemopbouw;
- omvang en tempo van verlanding van het oppervlaktewater in de zoetwatersituatie;
- het functioneren van ecologische verbindingzones;
- verwachte eindsituatie (avi)fauna, flora en microbiële processen (botulisme, blauwalg);
- prognose van de duur van de ontwikkeling tot de beoogde eindsituatie en een weergave van de belangrijkste successiestadia;
- verwachte eindsituatie van begroeiingen (natuurdoeltype) en de kwaliteit van de eindsituatie (doelsoorten).

6.4 Landschap en cultuurhistorie

- veranderingen in de landschappelijke structuur met betrekking tot de geomorfologische, cultuurhistorische, visuele en ecologische structuur (zowel door de aard als de vormgeving van de voorzieningen);
- visuele aspecten;
- aantasting c.q. bescherming van eventuele archeologisch of ander cultuurhistorisch waardevolle elementen.

6.5 Overige aspecten

- volksgezondheidsaspecten (botulisme, chemische vervuilingen);
- verandering in de verkeerssituatie, onder andere in de aanleg-situatie of door recreatie-aantrekkende werking en de rust-verstoring daardoor;
- geluidshinder in verband met grondtransport;
- de effecten voor de in het gebied aanwezige gebouwen als gevolg van wijzigingen in de grondwaterhuishouding.

7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

7.1 Algemeen

De milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling en met de referentiesituatie - de autonome ontwikkeling - worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Betrek bij de vergelijking de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid.

Bij de vergelijking van de alternatieven kunnen de financiële aspecten van de alternatieven worden betrokken om de realiteitswaarde van de alternatieven beter te kunnen beoordelen. Dit is in het kader van de milieu-effectrapportage echter niet verplicht.

7.2 Voorkeursalternatief

Geef gemotiveerd weer aan welk alternatief de initiatiefnemer de voorkeur geeft.

8. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

De leemten in kennis en informatie, die van belang zijn voor een goede oordeelsvorming, moeten worden genoemd.

Het doel van deze beschrijving is om een indicatie te krijgen van de volledigheid van de informatie voor de besluitvorming.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre dit de kwaliteit van de besluitvorming beïnvloedt.

9. EVALUATIE

Teneinde de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende maatregelen te treffen moet bij de besluitvorming een evaluatieprogramma opgesteld worden.

Het verdient aanbeveling om in het MER reeds een aanzet tot een dergelijk evaluatieprogramma op te nemen, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het op te stellen evaluatieprogramma.

10. VORM, PRESENTATIE EN SAMENVATTING VAN HET MER

10.1 Vorm en presentatie

Een kernachtige behandeling van de wenselijkheid, het doel en de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de in beschouwing te nemen alternatieven dient in het MER naar voren te komen.

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Voor de overige presentatie is het van belang:

- het MER beknopt te houden;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- (eventueel) kaartmateriaal (zo mogelijk) te voorzien van een leesbare ondergrond met de gebruikte topografische namen en een duidelijke legenda.

10.2 Samenvatting

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste elementen van het rapport zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming, inclusief de belangrijkste waarden van het milieu in het plangebied;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit;
- het resultaat van de vergelijking van de alternatieven (zo mogelijk in tabelvorm).

Bijlage 1

Nota van beantwoording, behorende bij de richtlijnen voor het op te stellen milieu-effectrapport voor de ontgronding Polder Kort en Lang Ambacht en Polder De Ruigten bezuiden de Perenboom (Sliedrecht, Biesbosch), naar aanleiding van binnengekomen adviezen en reacties inzake de startnotitie.

Met betrekking tot de op te stellen richtlijnen is, overeenkomstig de in de Wet milieubeheer opgenomen m.e.r.-regeling advies gevraagd aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage (Cmer) en de overige wettelijke adviseurs en betrokkenen. Tevens heeft de startnotitie van 13 mei 1996 tot en met 10 juni 1996 ter inzage gelegen.

Overzicht van de ingekomen reacties en adviezen, waarvan afschriften achter deze richtlijnen zijn gevoegd:

1. Vereniging Behoud Biesbosch te Dordrecht;
2. Dienst Stadsontwikkeling Dordrecht namens Burgemeester en Wethouders van Dordrecht;
3. Milieudienst Zuid-Holland-Zuid;
4. Overwater taxatie- en onteigeningsbureau BV namens de heren R. en S.R. Kadijk te Dordrecht;
5. Overwater taxatie- en onteigeningsbureau BV namens de heren J. en H. Groeneveld te Dordrecht;
6. Overwater taxatie- en onteigeningsbureau BV namens de heer H. Groeneveld te Hardinxveld-Giessendam;
7. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek te Amersfoort.

Het advies van de Cmer is voor het overgrote deel overgenomen.

In deze nota wordt op bovenstaande overige adviezen en reacties ingegaan voor zover deze niet zijn meegenomen in de richtlijnen.

Ad 1

Vereniging Behoud Biesbosch.

Op bladzijde 1 wordt opgemerkt dat het Strategisch Groenproject 'Eiland van Dordrecht' meerdere fundamenteel verschillende gebieden omvat die in elk geval in twee clusters kunnen worden onderscheiden:

- het 'vasteland' van het Eiland van Dordrecht (voor sommige delen daarvan is het helemaal de vraag, of kan en moet worden gestreefd naar zoetwater getijdengebied;
- de diverse polders langs de geulengordel in de Sliedrechtse Biesbosch: deze kunnen in principe gemakkelijk op het getijdenwater worden aangesloten.

In de door ons opgestelde richtlijnen wordt aan deze opmerkingen tegemoetgekomen in hoofdstuk 4 (voorgenomen activiteit, varianten en alternatieven). In ditzelfde hoofdstuk wordt ook gevraagd de gevolgen te beschrijven voor de andere natuurgebieden in de Sliedrechtse Biesbosch.

Op bladzijde 2 wordt verzocht een koppeling te leggen tussen het MER voor de kleiwinning en het MER voor de SGP. In hoofdstuk 3 wordt onder 3.5 hierop ingegaan.

Eveneens op bladzijde 2 vraagt de Vereniging rekening te houden met de historische loop van de geulen. In hoofdstuk 5, onder 5.2 is dit aspect meegenomen.

Het afstemmen van de dimensionering van de te graven geulen op een mogelijke toekomstige aansluiting op het buitenwater teneinde over te gaan op een zoetwater getijdengebied (bladzijde 2 van de brief) wordt aan de orde gesteld onder 4.1 van de richtlijnen.

Ad 2

Dienst Stadsontwikkeling Dordrecht, namens Burgemeester en Wethouders van Dordrecht.

In deze reactie wordt verzocht het handhaven van de woonfunctie als randvoorwaarde voor de inrichting van het natuurontwikkelingsproject. Daarbij dient zorgvuldig omgegaan te worden met:

- a. de koppeling van deze m.e.r.-procedure aan de planvorming, die ten slotte doorloopt in het Landinrichtingsproject SGP met zijn afzonderlijke m.e.r.-procedure;
- b. de participatie door bijvoorbeeld de betrokken natuur- en milieuorganisaties en het Overlegorgaan Nationaal Park;
- c. de noodzakelijke voorlichting aan pachters en overige belanghebbenden en belangstellenden.

Over de woonfunctie als randvoorwaarde is een en ander opgenomen onder andere onder 4.2.4 en 4.2.5 en eveneens onder 6.5.

Ad a: hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 3.

Ad b: door onder andere de initiatiefnemers zijn bedoelde organisaties in een vroeg stadium betrokken bij diverse overlegsituaties teneinde mede invulling te geven aan de initiatieven.

Ad c: de pachters in het desbetreffende gebied zijn voortdurend betrokken bij besprekingen en onderhandelingen door de initiatiefnemers en voorts zijn zij evenals de overige belanghebbenden en belangstellenden op de door de Algemene wet bestuursrecht voorgeschreven wijze op de hoogte gehouden van de inzage- en inspraakmogelijkheden.

Ad 4), 5) en 6), de heren R. en S.R. Kadijk, J. en H. Groeneveld, vertegenwoordigd door Overwater taxatie- en onteigeningsadviesbureau BV.

Ten behoeve van de belangen van genoemde exploitanten van landbouwbedrijven in de onderhavige polders zijn richtlijnen opgenomen in de hoofdstukken 4, 5 en 6.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Prov. Bestuur van Zuid-Holland Dienst Milieu en Milieu	
Ingekomen op 17 JULI 1996	Nr. 122976
Klass. nr.	Nr. 118811
Afd. WRC CUM	Nr. 01
Projectnr.	1e stapstuknr. 118818

dep

Gedeputeerde Staten van
de provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

uw kenmerk
DWM/118811

uw brief
d.d. 8 mei 1996

ons kenmerk
U494-96/Si/mw/785-22

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het milieu-
effectrapport Ontgronding Polder Kort en
Lang Ambacht en Polder De Ruigten be-
zuiden de Perenboom

doorkiesnr.
(030) 234 76 34

Utrecht,
12 juli 1996

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een richtlijnenadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Ontgronding van de Polder Kort en Lang Ambacht en Polder De Ruigten bezuiden de Perenboom. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De startnotitie vermeldt dat het onderhavige natuurontwikkelingsproject voor de lange termijn in de m.e.r. Strategisch Groenproject 'Eiland van Dordrecht' (SGP, projectnr. 607) zal worden beschreven. Het betreft het realiseren van getijdewerking in de beide polders door een open verbinding te realiseren op de omringende rivieren. Op 23 april jl. heeft de Commissie een richtlijnenadvies voor de inhoud van dat MER over het SGP uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. Op dat moment maakte de langetermijn-doelstelling van het nu voorliggende natuurontwikkelingsproject geen kenbaar onderdeel uit van het SGP. Het verdient daarom aanbeveling in de vast te stellen richtlijnen voor het MER over de SGP aandacht te besteden aan dit project, indien de provincie dat relevant acht voor de besluitvorming over het SGP.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

BESLUIT VAN DE GED. STATEN	
23 JULI 1996	
van	No.

ir. M. W. van Dis,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Ontgronding Polder Kort en Lang Ambacht en
Polder De Ruigten bezuiden de Perenboom

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Bij het opstellen van het MER voor het onderhavige voornemen vraagt de Commissie bijzondere aandacht voor de volgende onderwerpen.

Het voornemen betreft het door middel van ontkleefing scheppen van een abiotisch (uitgangs-)milieu dat de vorming van een zoetwatermoeras op de middellange termijn bewerkstelligt en het mogelijk maken van een intergetijdegebied op de lange termijn. De lange termijn maakt geen onderdeel uit van het voornemen.

De snelheid van verlanding in een zoetwatermoeras enerzijds en de onzekerheid over de mate van getijdewerking anderzijds zal richtinggevend zijn voor de vormgeving van het open-watersysteem. Beide elementen kunnen verschillende inrichtingseisen voor de middellange en lange termijn met zich meebrengen. De Commissie adviseert daarom aandacht te schenken aan de getijdewerking op de lange termijn voor zover van belang voor de voorgenomen inrichting en de daaraan verbonden ontgronding. Alleen voor de middellange termijn behoeven de milieugevolgen te worden beschreven. Daarbij stelt de Commissie voor de volgende alternatieven te verkennen:

- het zoetwatersysteem (middellange termijn) waarin gevarieerd kan worden met het in- en uitslaan van water afhankelijk van de gewenste waterkwaliteit en het peilbeheer;
- het getijdesysteem (lange termijn).

Onderzocht dient te worden de locatie(s) voor inlaat van oppervlaktewater in het plangebied en daarmee samenhangend de getijdewerking via ofwel de Nieuwe Merwede, de Beneden Merwede of via beide. De mate van getijdewerking, waarover het besluit elders wordt genomen, kan op grond van de diverse beheersvarianten voor de Haringvlietsluizen worden verkend.

Nulalternatief/referentiesituatie

De Commissie adviseert een nulalternatief voor de middellange termijn te beschrijven waarbij de polders als reservaatgebied gaan functioneren. Voor de lange termijn is dit een weinig zinvolle referentie voor de beoogde natuurontwikkeling. Voor de lange termijn adviseert de Commissie een afzonderlijk nulalternatief te beschrijven uitgaande van alleen het doorbreken van een dijk om getijdewerking mogelijk te maken. Vervolgens wordt beschreven wat de (natuur)ontwikkeling in het plangebied zal zijn zonder verder enige ingreep (autonome ontwikkeling).

Besluitvorming

De startnotitie vermeldt dat de doelstelling voor de lange termijn, de aansluiting van het plangebied op de omringende rivieren, in de m.e.r. Strategisch Groenproject 'Eiland van Dordrecht' (SGP) worden beschreven met de daaraan verbonden gevolgen. Het onderhavige MER dient aan te geven binnen welke termijn het MER voor het SGP-project beschikbaar komt en hoe procedureel en inhoudelijk beide MER'en op elkaar worden afgestemd.

VERENIGING BEHOUD BIESBOSCH

Aan Gedeputeerde Staten van Zuid Holland
postbus 90602
2509 LP Den Haag

Onderwerp: commentaar op Startnotitie MER
ontgroning polders Kort- en Lang Ambacht (KLA)
en Ruigten Bezuiden de Perenboom (RBP)

Prev. Bestuur van Zuid-Holland
Dienst Water en Milieu

Ingekomen dd.
5 JUNI 1996

Reg. nr.
DWM 120397

Klass.nr.

zaak nr.

118811

Afd.

Bur.

Stapnr.

02

Postbus 140

Projectnr.

1e stapstuknr.

4920 AC Made
Giro 3564495

Dordrecht, 4 juni 1996

Geacht College,

Als bestuur van de Vereniging Behoud Biesbosch zijn wij betrokken bij de vorming van de ideeën voor de natuurontwikkelingsplannen in het Biesbosch-gebied. Wij hebben dan ook met genoeg kennis genomen van de boven genoemde Startnotitie en stemmen in met de grote lijnen ervan.

Dat neemt niet weg, dat wij diverse opmerkingen willen maken, die wij van principiële aard vinden. Zij luiden als volgt.

Pag. 4, 3e alinea, over het MER voor het SGP op het Eiland van Dordrecht

We zijn ons bewust van het feit, dat de onderhavige Startnotitie en MER zijn bedoeld voor de ontgraving in de polders KLA/RBP. Dat neemt niet weg, dat de manier van ontgraven een nauwe relatie heeft met het na te streven natuurdoeltype (zoetwatergetijdegebied), en daarmee met de gevolgen voor de omgeving van deze polders, als zij te zijner tijd in open verbinding worden gebracht met de omringende wateren, teneinde het getijdewater toe te laten.

Genoemde passage geeft aan, dat de gevolgen van deze openstelling van de polder voor de aanwezige natuurwaarden in de overige Sliedrechtse Biesbosch zullen worden beschreven in het MER voor het Strategisch Groenproject (SGP) Eiland van Dordrecht.

Dit SGP omvat meerdere fundamenteel verschillende gebieden, die in elk geval in de twee volgende clusters kunnen worden onderscheiden:

- het "vasteland" van het Eiland van Dordrecht: voor sommige delen daarvan is het helemaal de vraag, of kan en moet worden gestreefd naar zoetwatergetijdegebied;
- de diverse polders langs de geulengordel in de in de Sliedrechtse Biesbosch: deze kunnen in principe gemakkelijk op het getijdewater worden aangesloten.

Naar onze verwachting zal het bij het opstellen van de plannen voor het totale SGP dan ook gaan om heel verschillende zaken die, althans in hydrologisch opzicht, in tenminste de twee zojuist genoemde clusters redelijk onafhankelijk van elkaar kunnen worden uitgewerkt. Of en hoe dit zal plaatsvinden, en om welke alternatieven het dan zal gaan, is in de Startnotitie voor het SGP niet te vinden. In ons commentaar daarop d.d. 26 feb. 1996 hebben wij hierover dan ook al vragen gesteld.

Aansluiting van de natuurontwikkelingspolders op de geulen in de Sliedrechtse Biesbosch heeft gevolgen voor de andere natuurgebieden die langs deze geulen liggen. Die gevolgen moeten dan ook zonder meer worden uitgezocht en bij de te nemen beslissingen worden betrokken.

Het lijkt ons dan ook heel zinvol toe, als dit aspect in het MER voor KLA/RBP wordt duidelijk gemaakt. Wij zouden het liefst zien, dat het in dit MER gewoon wordt uitgezocht, zodat meteen een volledig plaatje ontstaat van de totale gevolgen van de ingreep.

Mocht dat om ons onbekende redenen niet gebeuren, dan zal het in het MER voor KLA/RBP tenminste moeten gaan om een onmiskenbare verwijzing naar het MER voor het SGP. In dat geval moeten de twee MER'en tesamen worden betrokken bij de beslissingen die over KLA/RBP worden genomen. Dan bestaat echter het gevaar van een (groot) tijdsverschil tussen het gereedkomen van het MER voor KLA/RBP en dat voor het SGP. Immers, het eerstgenoemde MER is nu in wording, terwijl er nog geen zicht is op het inhoudelijk opstarten van het MER voor het SGP, tesamen met het formele proces voor de landinrichting. Zo'n tijdsverschil vinden wij onhandig, en kan ook grote nadelen hebben voor een juiste besluitvorming over de inrichting van de polders KLA/RBP.

Als u een goede manier weet om deze noodzakelijke koppeling te leggen, dan horen wij dat graag.

Na pag. 5, de kleurenkaart van de geulen

Toen het ontwerp voor de uit te graven geulen werd gemaakt, werd nog niet beschikt over een gedetailleerde hoogtekaart of over oude kaarten, waarop kon worden gezien hoe de Biesboschgeulen daar in de tijd voor de indijking van de polders hebben gelopen. Intussen is een zeer gedetailleerde hoogtekaart ter beschikking gekomen: deze is gebruikt als ondergrond voor de kleurenkaart. Daarop zijn wel diverse oude geultracé's te onderscheiden.

Bij alle natuurontwikkelingsplannen in het Biesboschgebied wordt principieel gestreefd naar een duidelijke correspondentie tussen de te graven geulen en de tracé's van de geulen die daar vroeger hebben gelopen. Ook wordt gestreefd naar het zo veel mogelijk intact laten van het maaiveld. Dit alles uit respect voor de ontstaansgeschiedenis van de Biesbosch. In het plan voor KLA/RBP kon, bij gebrek aan gegevens, nog niet eerder aan deze doelstellingen worden voldaan.

Het zou dan ook de moeite waard zijn, als de te graven geulen nog eens zorgvuldig werden vergeleken met de oude geultracé's.

Pag. 10, de alternatieven;

pag. 12, 1e alinea, over het MER voor het SGP;

pag. 12, 4e alinea, over Flora en fauna

De concrete doelstelling van de ontgroning is dat het natuurontwikkelingsgebied, zodra dat mogelijk is, op het buitenwater wordt aangesloten teneinde over te gaan in een zoetwatergetijdegebied. Zie pag. 4, 2e (cursieve) alinea. De te graven geulen worden daarop gedimensioneerd.

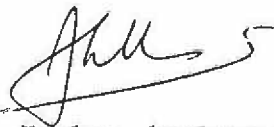
In de alternatieven dient dan ook aandacht te worden besteed aan deze hydrologische variant. Volgens de genoemde passages is dat niet het geval, en blijft het in dit MER bij een zoetwatermoerasgebied. Voor een beschrijving van het getijscenario wordt (alweer) verwezen naar het MER voor het SGP.

Net als in onze eerste opmerking in deze brief, hebben wij daar moeite mee. Wij achten het bepaald zinvol, om de beslissingen voor de de natuurontwikkeling in de polders in de Sliedrechtse Biesbosch in hun totaliteit op een eenduidige manier te onderbouwen. Dat houdt in, dat het getijscenario bij de alternatieven in het MER voor de polders KLA/RBP moet worden beschreven. Mocht dat om ons onbekende redenen niet gebeuren, dan zal in het MER voor KLA/RBP tenminste een "doorkijkje" naar dit scenario moeten worden gemaakt.

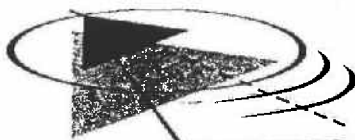
Onze wens aan het slot van onze eerste opmerking in deze brief achten wij dus ook hier op zijn plaats.

Wij houden ons gaarne aanbevolen voor discussie over het natuurontwikkelingsplan in het algemeen en over de hierboven gemaakte opmerkingen in het bijzonder.

Hoogachtend,
voor het bestuur van de Vereniging Behoud Biesbosch

(ir J.L. Koolen, bestuurslid)
Aletta Jacobs Erf 60
3315 EE Dordrecht
tel. 078 - 6163592

STADSONTWIKKELING

Prov. Bestuur van Zuid-Holland Dienst Water en Milieu	
Ingekomen dd. 13 JUNI 1996	Reg. nr. DWM 120P45
Klass.nr.	Zaak. nr. 118811
Afd. Bur. abc cvn	Stapnr. 02
Projectnr.	De stapel nr. 120397

A A N

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
t.a.v. dhr. ir. H.H.J.M. Goumans,
Postbus 90602,
2509 LP DEN HAAG.

Datum : 12 juni 1996 uw brief van : 8 mei 1996
Ons kenmerk : 5447-REO uw kenmerk : DWM/118811
Onderwerp : advies richtlijnen MER ontgroning polders KLA/RbdP

Geachte heer Goumans,

Op 8 mei jl. heeft u ons de startnotitie m.e.r. voor de voorgenomen ontgroning in de polders Kort en Lang Ambacht en De Ruigten bezuiden de Perenboom toegezonden. Onderstaand treft u ons advies aan voor de op te stellen richtlijnen MER. Voorts maken wij enkele opmerkingen over de procedure en de planvorming.

Momenteel voert de Dienst Landinrichting en Beheer Landbouwgronden afrondende gesprekken met de pachters van de polders. Het ligt in de bedoeling dat de woonfunctie van de woningen in de polders behouden blijft. Hoewel ze door hun ligging beschermd worden tegen hoogwater, genieten ze niet de bescherming zoals de woningen in het stedelijke, binnendijkse gebied door delta-dijken. Dit zal in de toekomst ook zo blijven.

Wij verzoeken u het handhaven van de woonfunctie als randvoorwaarde voor de inrichting op te nemen, waarbij onderzocht moet worden wat de invloed van de ontgroning is op de woonsituatie in relatie tot hoogwater, en rekening houdend met de lange termijndoelstelling van zoetwatergetijde waarbij aanvullende maatregelen met betrekking tot de waterhuishouding uitgevoerd zullen worden.

Bijlage : -
Behandeld door : A.K. Uiterwijk

tel. : 078 - 6396846

Uit uw planning blijkt dat de planvorming ontgronding en het opstellen van het bijbehorende MER in een relatief korte tijd moeten gebeuren. Voorts zijn bij dit project diverse belanghebbenden betrokken en is, vanwege de urgentie (kleibehoeftte), het vervolgonderzoek naar de milieu-effecten in relatie tot de lange-termijndoelstelling onderdeel van de Landinrichting/m.e.r. Eiland van Dordrecht.

Wij staan achter de keuze van voornoemde werkwijze. Daarom verzoeken wij u zorgvuldig om te gaan met:

- de koppeling van deze m.e.r.-procedure aan de planvorming, die tenslotte doorloopt in het Landinrichtingsproject SGP met zijn afzonderlijke m.e.r.-procedure;
- de participatie door bijvoorbeeld de betrokken natuur & milieu-organisaties en het Overlegorgaan Nationaal Park;
- de noodzakelijke voorlichting aan genoemde pachters en overige belanghebbenden en belangstellenden.

Wij hopen hiermee een zinvolle bijdrage te leveren aan het project en zien uw richtlijnen voor de inhoud van het MER met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders
van Dordrecht,
namens dezen,
de wnd directeur van de dienst
Stadsontwikkeling,

mw ir I.M. Bakker

Aan gedeputeerde staten
van Zuid-Holland
t.a.v. J.J. Meijer

Postbus 90602

2905 LP DEN HAAG

Postadres Postbus 550
3300 AN Dordrecht
Kantoor Weizigtweg 33
3314 JJ Dordrecht
Telefoon 078 - 631 15 99
Fax 078 - 631 30 90
Bank 44.38.80.794
Giro 2974547

uw brief van 8 mei 1996
uw kenmerk DWM/118811
reactie op 9604620
onderwerp Startnotitie MER

datum 5 juni 1996
ordernummer DO 94.4400
ons kenmerk 9604620
afd. Beleid
behandeld door mevr. A. van Dorst

Wij ontvingen van u een Startnotitie voor de milieu-effect-rapportage van de ontgroning van de Polder Kort en Lang Ambacht en Polder De Ruigten bezuiden de Perenboom. Deze notitie geeft ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

MILIEUDIENST ZUID-HOLLAND ZUID
hoofd van de afdeling
Beleid,

Prov. Bestuur van Zuid-Holland Dienst Water en Milieu	
Ingekomen dd.	Reg. nr.
11 JUNI 1996	DWM 120670
Klass.nr.	Zaak nr.
- 1.777	118811
Afd. Bur.	Stapnr.
ABC Cum	02
Projectnr.	1e stapstuknr.
	120397

D.P. van Rijswijk.

OVERWATER taxatie- en onteigeningsadviesbureau BV

Molenstraat 41
STRIJEN
Tel. 078-6741644
Fax 078-6742414

Ing. F.W. Hudig
Ir C.A.C. Westendorp-
Frikke
Ir P.J. van der Eijk

Postbus 5715
3290 AA Strijen

7 juni 1996 1

College Gedeputeerde Staten
van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP S-GRAVENHAGE
fax: 070-4417815
t.a.v. de heer J.J. Meijer

Prov. Bestuur van Zuid-Holland		
Dienst Water en M...		
Ingekomen dd.	Reg. nr.	
10 JUNI 1996	DYM 120614	
Klass.nr.	Zaak. nr.	
	118811	
Afd.	Bur.	Stapnr.
apl	cvm	02
Projectnr.		1e stapstuknr.
		120397

95146-29/cq

Betreft: inspraak startnotitie milieu-effect rapportage
ontgrondingsvergunning Kort- en Lang Ambacht en De
Ruigten bezuiden de Perenboom.

Geacht College,

Tot mij wendden zich de heren R. en S.R. Kadijk, wonende
Merwelanden 29 te Dordrecht.

Belanghebbenden exploiteren een landbouwbedrijf in de
onderhavige polder.

Tot op heden is met hen geen overeenstemming bereikt over de
beëindiging van de bedrijfsactiviteiten ter plaatse. Ik
verzoek u derhalve betreffende de op te stellen richtlijnen
rekening te houden met de voortzetting van het bedrijf ter
plaatse. Daar komt bij dat ook bij beëindiging van het bedrijf
de bewoning ter plaatse voortgezet wordt.

U zult begrijpen dat belanghebbenden grote bezwaren hebben
tegen het buiten beschouwing laten van de overlast voor de
bewoners, zoals verwoord op pagina 12 van de startnotitie.

Voor het overige behouden belanghebbenden zich alle rechten
voor.

Ik verzoek u bij het opstellen van de richtlijnen rekening te
houden met het voormelde.

Spedheidshalve zend ik dit schrijven zowel per telefax als
per post.

Hoogachtend,

P.J. van der Eijk.

Postbus 5715
3290 AA Strijen

7 juni 1996

Molenstraat 411
STRIJEN
Tel. 078-6741644
Fax 078-6742414

Ing. F.W. Hudig
Ir C.A.C. Westendorp-
Frikkee
Ir P.J. van der Eijk

Prev. Bestuur van Zuid-Holland Dienst Water en Milieu	
Ingekomen dd. 10 JUNI 1996	Reg. nr. DWM 120612
Klass.nr.	Zaak. nr. 118811
Afd. Bur. abc DWM	Stapnr. 02
Projectnr.	1e stapstuknr. 120397

College Gedeputeerde Staten
van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP S-GRAVENHAGE
fax: 070-4417815
t.a.v. de heer J.J. Meijer

95150-20/cq

Betreft: inspraak startnotitie milieu-effect rapportage
ontgrondingsvergunning Kort- en Lang Ambacht en De
Ruigten bezuiden de Perenboom.

Geacht College,

Tot mij wendde zich de heren J. en H. Groeneveld, wonende
Merwelanden 15 en 21 te Dordrecht.

Belanghebbenden exploiteren een landbouwbedrijf in de
onderhavige polder.

Tot op heden is met hen geen overeenstemming bereikt over de
beëindiging van de bedrijfsactiviteiten ter plaatse. Ik
verzoek u derhalve betreffende de op te stellen richtlijnen
rekening te houden met de voortzetting van het bedrijf ter
plaatse. Daar komt bij dat ook bij beëindiging van het bedrijf
de bewoning ter plaatse voortgezet wordt.

U zult begrijpen dat belanghebbenden grote bezwaren hebben
tegen het buiten beschouwing laten van de overlast voor de
bewoners, zoals verwoord op pagina 12 van de startnotitie.

Voor het overige behouden belanghebbenden zich alle rechten
voor.

Ik verzoek u bij het opstellen van de richtlijnen rekening te
houden met het voormelde.
Spoedheidshalve zend ik dit schrijven zowel per telefax als
per post.

Hooftachtend,

P.J. van der Eijk.

OVERWATER taxatie- en onteigeningsadviesbureau BV

Postbus 5715
3290 AA Strijen

7 juni 1996

Molenstraat 41
STRIJEN
Tel. 078-6741644
Fax 078-6742414

Ing. F.W. Hudig
Ir C.A.C. Westendorp-
Frikkee
Ir P.J. van der Eijk

Prov. Bestuur van Zuid-Holl.	
Dienst Water en Milieu	
Ingekomen dd.	Reg. nr.
10 JUNI 1996	DWM 120613
Klass.nr.	Zaak. nr.
	11 JP/11
Afd.	Bur.
abc	CUN
Projectnr.	Stapnr.
	02
	1e stapstuknr.
	120397

College Gedeputeerde Staten
van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP S-GRAVENHAGE
fax: 070-4417815
t.a.v. de heer J.J. Meijer

95148-15/cq

Betreft: inspraak startnotitie milieu-effect rapportage
ontgrondingsvergunning Kort- en Lang Ambacht en De
Ruigten bezuiden de Perenboom.

Geacht College,

Tot mij wendde zich de heer H. Groeneveld, wonende Florenweer
10 te Hardinxveld-Giessendam.

Belanghebbende exploiteert een landbouwbedrijf in de
onderhavige polder.

Tot op heden is met hem geen overeenstemming bereikt over de
beëindiging van de bedrijfsactiviteiten ter plaatse. Ik
verzoek u derhalve betreffende de op te stellen richtlijnen
rekening te houden met de voortzetting van het bedrijf ter
plaatse.

U zult begrijpen dat belanghebbende grote bezwaren heeft tegen
het buiten beschouwing laten van de overlast voor de bewoners,
zoals verwoord op pagina 12 van de startnotitie.

Voor het overige behoudt belanghebbende zich alle rechten
voor.

Ik verzoek u bij het opstellen van de richtlijnen rekening te
houden met het voormelde.

Spedheidshalve zend ik dit schrijven zowel per telefax als
per post.

Hoogachtend,

P.J. van der Eijk.

Rijksdienst voor het
Oudheidkundig
Bodemonderzoek

Kerkstraat 1
3811 CV Amersfoort
Telefoon 033-463 42 33
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort

ROIB

nummer
uw brief
onderwerp

Bpl 96.69/RvH
DWM/118811 Met verwijzing
van de
startnotitie m.e.r.
Polder Kort en Lang
Ambacht en Polder De
Ruigten bezuiden de
Perenboom

College van Gedeputeerde Staten van
Zuid-Holland
t.a.v. de directeur DWM
ir. H.H.J.M. Goumans
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Amersfoort, 7 juni 1996

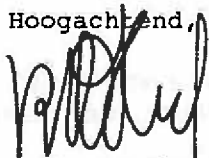
Geachte heer Goumans,

Met verwijzing naar de bovengenoemde gestarte m.e.r.-procedure
verzoek ik u, gelet op het beplande in de Wet Milieubeheer, deze
brief te willen beschouwen als inspraak reactie.

De voorgenomen plannen kunnen conflicteren met het rijksbeleid
met betrekking tot het behoud van het archeologisch erfgoed. Ook
de Archeologische Monumentenkaart van de provincie Zuid-Holland
staat een deel van het plangebied, de Polder De Ruigten bezuiden
de Perenboom, als terrein van hoge archeologische waarde
aangegeven (CMA-nr. 30D-045).

Voorafgaande aan ingrepen in de bodem dient derhalve het
archeologisch belang mee te worden gewogen. Daarvoor is het
noodzaak te kunnen beschikken over een archeologische
inventarisatie van het plangebied. Deze inventarisatie zal voor
rekening van de initiatiefnemer komen.

Hoogachtend,

R.M. van Heeringen
provinciaal archeoloog
Zuid-Holland

Prov. Bestuur van Zuid-Holland Dienst Water en Milieu	
Ingekomen dd. 19 JUNI 1996	Reg. nr. DWM 120317
Klass.nr.	Zaak nr. 118811
Afd. Cur. Abc Cdh	Slapaf. 02
Projectnr.	1e Stapsakr. 120397

bijlagen